

firm ground

Verder met digitale toegankelijkheid

Toegankelijkheidsonderzoek Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB) Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (IVD) op WCAG 2.1

Organisatie:

Ministerie van Algemene Zaken

Website:

Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB) Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (IVD),
<https://www.tib-ivd.nl/>

Datum:

27 mei 2020

Versie:

1.0

Rapport: Onderzoek WCAG 2.1, niveau AA, Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB)
Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (IVD), versie 1.0

Firm Ground, 27 mei 2020

De in dit rapport beschreven bevindingen zijn specifiek gericht op de door de opdrachtgever geformuleerde vraagstelling. Als zodanig is de inhoud van dit rapport niet generaliseerbaar.

Dit rapport, of delen ervan, mogen niet zonder expliciete toestemming van de auteurs gepubliceerd of gedeeld worden.

Inhoudsopgave

1 Managementsamenvatting	4
2 Inleiding.....	5
2.1 Opdrachtschrijving	5
2.2 Wijzigingsblad	5
3 Het onderzoek	6
3.1 Methode	6
3.2 Steekproef.....	6
3.3 Gebruikte systemen	8
3.4 Technologieën waarop wordt gesteund	8
4 Bevindingen per succescriterium.....	9
4.1 WCAG 2.0	9
Principe 1: Waarneembaar	9
Principe 2: Bedienbaar	18
Principe 3: Begrijpelijk.....	22
Principe 4: Robuust.....	26
4.2 In WCAG 2.1 toegevoegde criteria	26
Principe 1: Perceivable	27
Principe 2: Operable	30
Principe 4: Robust	32
5 Overige adviezen en opmerkingen	33
6 Screenshots	34
7 Organisatie	35
7.1 Over Firm Ground	35

1 Managementsamenvatting

Dit document bevat adviezen naar aanleiding van een onderzoek dat is uitgevoerd op Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB) Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (IVD). Het doel van dit document is om aan te geven aan welke eisen van WCAG 2.1, niveau AA nog niet wordt voldaan.

Er zijn 22 bevindingen bij de succescriteria genoteerd.

Een volledig overzicht van de resultaten per pagina en per succescriterium is opgenomen in [hoofdstuk 4](#).

Er zijn overige adviezen met betrekking tot de toegankelijkheid en bouwkwiteit, zie [hoofdstuk 5](#).

Wanneer een afwijking van de norm op meerdere plaatsen voorkomt, worden deze niet alle expliciet genoemd. Er worden voorbeelden gegeven, maar dit is niet een uitputtend overzicht van elke keer dat een issue voorkomt. We adviseren om de gehele site na te kijken op het voorkomen van de geconstateerde issues en deze issues op te pakken.

2 Inleiding

Op verzoek van de aanbieder van de website Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB) Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (IVD) is een onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van de website op WCAG 2.1, niveau AA.

2.1 Opdrachtomschrijving

Opdrachtgever:

Ministerie van Algemene Zaken

Soort onderzoek:

WCAG 2.1, niveau AA

Het onderzoek is uitgevoerd van:

11 mei 2020 tot 27 mei 2020

Website:

Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB) Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (IVD)

Scope:

Alle pagina's op www.tib-ivd.nl

Uitgesloten van scope:

Grootte van steekproef:

18 pagina's

2.2 Wijzigingsblad

versie	datum	auteur	reden van wijziging
1.0	27 mei 2020	Bram Duvigneau	Niet van toepassing

Het rapport met het hoogste versienummer vervangt alle eventuele voorgaande versies van dit rapport.

3 Het onderzoek

3.1 Methode

Het onderzoek is een onderzoek naar waar de site niet voldoet aan de norm van WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is een 'falsificatieonderzoek'. Dit betekent dat er gekeken is naar wat er niet voldoet. In het onderzoek worden geen zaken goedgekeurd.

Overheden hoeven niet aan alle richtlijnen van WCAG 2.1 te voldoen. Voor hen maakt de wet uitzonderingen. Wij testen op de succescriteria van WCAG 2.1. Dat wil zeggen dat wij alle bevindingen in dit rapport opnemen, dus ook bevindingen bij succescriteria waarbij volgens de Nederlandse wet uitzonderingen gelden.

Zie voor meer informatie over uitzonderingen de website digitoegankelijk.nl.

Testen gebeurt voor een groot deel handmatig en aan de hand van een steekproef. Ondanks alle zorgvuldigheid bij het samenstellen van de steekproef en het onderzoek kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Ook kan het zijn dat een punt in de toekomst anders beoordeeld wordt omdat technologieën en hulpapparatuur doorontwikkeld worden.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de evaluatiemethode [WCAG-EM 1.0](#).

3.2 Steekproef

Het onderzoek betreft in de regel een steekproef van de website. De resultaten worden niet uitputtend beschreven: als een type toegankelijkheidsprobleem zich op meerdere pagina's voordoet, dan worden hiervan één of enkele voorbeelden gegeven.

pagina	URL
Voortgangsbrief TIB oktober 2018 (pdf)	https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/1/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF

Verkort jaarverslag 2019 (pdf)	https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020/Verkort+Jaarverslag+TIB+2019-2020.pdf
Snel aan de slag - E-maildiensten Pers (pdf)	https://www.platformrijksoverheiddemo.nl/binaries/demosite/documenten/publicatie/2020/02/06/snel-aan-de-slag---e-maildiensten-pers/20200206_Snel+aan+de+slag+-+E-maildiensten+Pers.pdf
Zoeken	https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=
Reglement van orde	https://www.tib-ivd.nl/wat-doet-de-tib/reglement-van-orde
Vacatures	https://www.tib-ivd.nl/vacatures
Nevenfuncties	https://www.tib-ivd.nl/samenstelling/nevenfuncties-leden-tib
Samenstelling	https://www.tib-ivd.nl/samenstelling
Documenten	https://www.tib-ivd.nl/documenten
Actueel	https://www.tib-ivd.nl/actueel
Nieuwsbericht Verkort jaarverslag 2019-2020	https://www.tib-ivd.nl/actueel/nieuws/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020
Documentpagina Verkort Jaarverslag TIB 2019-2020	https://www.tib-ivd.nl/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020
Taken en bevoegdheden	https://www.tib-ivd.nl/wat-doet-de-tib/taken-en-bevoegdheden
Wat doet de TIB	https://www.tib-ivd.nl/wat-doet-de-tib
Sitemap	https://www.tib-ivd.nl/sitemap

Contact	https://www.tib-ivd.nl/contact
Toegankelijkheid	https://www.tib-ivd.nl/toegankelijkheid
Homepage	https://www.tib-ivd.nl/

3.3 Gebruikte systemen

Bij het testen zijn de volgende besturingssystemen, browsers en hulpsoftware gebruikt:

- Windows 10, Chrome 81, NVDA 2019.3.1
- Windows 10, Mozilla Firefox 75, NVDA 2019.3.1
- macOS Catalina (10.15.4), Chrome 81

We hebben gebruikgemaakt van de meest recente versies van deze browser/platform-combinaties. We hebben getest in privé/incognito-modus, zonder extensies of add-ons en met de standaardinstellingen.

3.4 Technologieën waarop wordt gesteund

- HTML 5
- CSS
- WAI-ARIA
- ECMAScript 5
- DOM

4 Bevindingen per succescriterium

4.1 WCAG 2.0

Hieronder zijn de bevindingen per succescriterium van WCAG 2.0 genoteerd.

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties: 'Bedieningselementen, invoer', 'Op tijd gebaseerde media', Test, Zintuiglijk, CAPTCHA, Decoratie, opmaak, onzichtbaar. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#text-equiv>).

1. Er is geen tekstueel alternatief voor afbeeldingen in het document. Informatie die met afbeeldingen gegeven wordt, zoals het logo, is niet toegankelijk voor mensen die niet kunnen zien.
 - Op pagina: [Verkort jaarverslag 2019 \(pdf\) \(https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020/Verkort+Jaarverslag+TIB+2019-2020.pdf\)](https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020/Verkort+Jaarverslag+TIB+2019-2020.pdf)
2. Het document is een gescand document. Er is geen tekstueel alternatief voor

afbeeldingen.

- Op pagina: [Voortgangsbrief TIB oktober 2018 \(pdf\) \(https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/11/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF\)](https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/11/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF)
3. De alternatieve tekst voor het logo is op alle pagina's behalve de homepage "Naar de homepage van tib-ivd.nl - Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden". Dit beschrijft wel het doel van de link, maar niet dat het hier om een logo gaat. Op de homepage heeft het logo een leeg alt-attribuut.
- Voeg een beschrijvend alt-attribuut toe aan het logo op de homepage, zoals bijvoorbeeld "Logo TIB-IVD"
 - Voeg in de alt-tekst op de andere pagina's toe dat het om een logo gaat, bijvoorbeeld "Naar de Homepage van tib-ivd.nl - logo Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden"

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld: 'vooraf opgenomen louter-tekst', 'Vooraf opgenomen louter-videobeeld'. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#media-equiv>).

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld

eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

1. De sitemap bevat een kop op niveau 2 "Documenten van de TIB". Onder deze kop staat nu geen inhoud, dit is verwarrend voor gebruikers van schermlezers. Zij gebruiken koppelingen als een soort inhoudsopgave van de webpagina en kunnen dan snel naar een deel van de pagina navigeren.

Een structuur zonder de koppelingen, maar met een geneste lijst (-elementen) zou hier wellicht beter passen.

- Op pagina: [Sitemap \(https://www.tib-ivd.nl/sitemap\)](https://www.tib-ivd.nl/sitemap)

2. Bij de paginering onderaan de zoekresultaten (kop 'Ga naar') is duidelijk te zien welke pagina de huidige pagina is (aan een donkerblauw blokje en een vetgedrukt getal).

Voor screenreadergebruikers is dit niet duidelijk, hulpapparatuur kan het niet automatisch vaststellen.

Dit is op te lossen door aan de actieve pagina een attribuut toe te voegen: `aria-current="page"`.

- Op pagina: [Zoeken \(https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=\)](https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=)

3. Bij de datumkiezer in filters: De kolom met de weeknummers heeft geen kolomkop.

Daardoor is het voor bijvoorbeeld screenreadergebruikers niet mogelijk om te weten waar deze getallen op slaan.

Voeg een (eventueel visueel verborgen) kolomkop 'weeknummer' toe.

Ook is de datumkiezer opgemaakt met een `role=application`-attribuut.

Hierdoor kunnen gebruikers van screenreaders hun standaard navigatiecommando's voor een tabel niet meer gebruiken en enkel nog met tab en shift+tab door de datumknoppen navigeren. Verwijder hier de `role=application`. Dit is ook een afkeuring onder succescriterium 4.1.2.

- Op pagina: [Zoeken \(https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=\)](https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=)

4. In de datumkiezer is met een lichtblauwe kleur aangegeven welke dag het vandaag is. Wanneer een andere datum is gekozen, krijgt deze de lichtblauwe kleur.

Deze informatie is niet beschikbaar voor screenreadergebruikers.

Dit zou kunnen worden toegevoegd door middel van het `aria-current="date"`-attribuut.

- Op pagina: [Zoeken \(https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=\)](https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=)

5. In responsive view wordt een aantal links in de paginering visueel verborgen. Zij kunnen nog wel toetsenbordfocus ontvangen. De focus is op dat moment niet zichtbaar en bovendien komt opeens de bovenkant van de pagina in beeld.

Dit is zeer verwarrend voor toetsenbordgebruikers die ver moeten inzoomen om de tekst te kunnen lezen. Voor screenreadergebruikers zijn de links beschikbaar terwijl ze niet meer visueel op de pagina staan.

Oplossing hier zou kunnen zijn om de niet-zichtbare links in de paginering ook daadwerkelijk onbruikbaar te maken door ze op `display: none;` te zetten in plaats van `top: -10000px;`

- Op pagina: [Zoeken \(https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=\)](https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=)

6. Het document is niet gecodeerd. Dit betekent dat er geen laag is waarin staat wat koppen zijn, links, paragrafen et cetera. Het document is hierdoor niet toegankelijk voor bijvoorbeeld mensen die een screenreader gebruiken.

Het onderzoek van de pdf is hierdoor beperkt. Er is bijvoorbeeld geen alternatieve tekst voor afbeeldingen.

- Op pagina: [Verkort jaarverslag 2019 \(pdf\) \(https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020/Verkort+Jaarverslag+TIB+2019-2020.pdf\)](https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020/Verkort+Jaarverslag+TIB+2019-2020.pdf)

7. Het document is gescand. Er is geen codelaag waardoor het document ook bruikbaar en toegankelijk is voor mensen die niet of niet goed kunnen zien.

In het document is informatie verwijderd en zwartgemaakt. Wellicht is het printen van het document en vervolgens inscannen van het document het huidige werkproces om vertrouwelijk informatie te verwijderen.

Dit kan ook softwarematig zonder dat hierbij de metadata en de codelaag vernietigd worden. Het document kan dan toegankelijk aangeboden en zonder de vertrouwelijke informatie.

- Op pagina: [Voortgangsbrief TIB oktober 2018 \(pdf\) \(https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/11/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF\)](https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/11/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF)

8. Het kruimelpad staat in een `nav`-element en heeft de verborgen tekst "U bevindt zich hier:". Deze tekst is echter niet gekoppeld als label aan dit `nav`-element. Gebruikers van hulpsoftware kunnen een lijst maken van landmarks (waaronder `nav`-elementen). Als een landmark geen label heeft, komt het wel in de lijst te staan als bijvoorbeeld "navigatie", maar dan is nog niet duidelijk waar de navigatie voor dient. Koppel de tekst "U bent hier:" als label aan de `nav` door middel van het `aria-labelledby`-attribuut.

Ook is de huidige pagina aangegeven in tekst, maar dit kan nog duidelijker voor

gebruikers van hulpsoftware door het `span`-element te voor zien van het `aria-current`-attribuut. Hiermee geef je op een manier die door software is uit te lezen aan dat dit de huidige pagina is.

Zie onderstaand voorbeeld:

```
<nav class="breadCrumbNav" aria-  
labelledby="breadCrumbNavLabel">  
  <span class="assistive" id="breadCrumbNavLabel">U  
bevindt zich hier:</span>  
  <a href="/">Platform Rijksoverheid Online</a>  
  <a href="/hoofdrubriek-uitgebreid">Functionaliteiten  
op het Platform</a>  
  <span class="assistive" aria-  
current="page">Archivering</span>  
</nav>
```

9. Wanneer hij de toegankelijkheidsfocus krijgt, wordt de knop bij het zoekveld in de header door een screenreader aangekondigd als 'open het zoekveld', terwijl het zoekveld al geopend is. Wanneer er een zoekterm is ingevuld gebeurt dit niet, dan heet de knop gewoon 'Zoek'.

Voor screenreadergebruikers is dit verwarrend.

Zorg ervoor dat de knop alleen wordt aangekondigd als 'open het zoekveld' wanneer het zoekveld daadwerkelijk gesloten is.

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen: 'Grote tekst', 'Incidenteel',

'Logotypes'. Dit is een verkorte tekst van het succescriterium. De begrippen zijn gedefinieerd. Zie hiervoor: <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#visual-audio-contrast>

1. Het contrast van de blauwe koppen (#114273) in het blauwe vlak (#01689b), bijvoorbeeld 'Wat doet de TIB', is onvoldoende. De contrastverhouding is 1,7:1 waar dit minimaal 3:1 zou moeten zijn.

Voor slechtzienden is deze tekst moeilijk te lezen.

Gebruik kleuren die een hogere contrastverhouding hebben.

Zie screenshot 'Contrast koppen op blauwe achtergrond'.

- Op pagina: [Homepage \(https://www.tib-ivd.nl/\)](https://www.tib-ivd.nl/)

Contrast koppen op blauwe achtergrond

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen: 'Aanpasbaar' (De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker), 'Essentieel' (Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht).

- Geen problemen aangetroffen

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard

pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: 'Uitzetten', 'Aanpassen', 'Verlengen', 'Real-time uitzondering', 'Essentiële uitzondering', '20 uur uitzondering'. Dit is een verkorte tekst. Deze termen zijn gedefinieerd in de norm, zie hiervoor <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken: 'Bewegen, knipperen, scrollen', 'Automatisch actualiserend'. Dit is verkorte weergave van het succescriterium, zie de norm op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

1. Er is welliswaar een documenttitel, Verkort Jaarverslag TIB 2019-2020, maar in instellingen staat dat niet de documenttitel getoond wordt, maar de bestandsnaam. Hierdoor is het bijvoorbeeld voor mensen met een kort werkgeheugen of concentratie lastig tussen tabbladen schakelen en kunnen ze de documenttitel niet gebruiken.
 - Op pagina: [Verkort jaarverslag 2019 \(pdf\) \(https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020/Verkort+Jaarverslag+TIB+2019-2020.pdf\)](https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020/Verkort+Jaarverslag+TIB+2019-2020.pdf)
2. Het document heeft geen documenttitel. Hierdoor is het lastiger om te zien in

welk tabblad van een reader welke informatie staat en is de documenttitel ook niet op te vragen. Dit kan bijvoorbeeld een probleem zijn voor mensen met cognitieve beperkingen, zoals een kort werkgeheugen of concentratiestoornis.

- Op pagina: [Voortgangsbrief TIB oktober 2018 \(pdf\) \(https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/11/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF\)](https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/11/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF)

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

1. Er zijn bladwijzers waarmee de lezer makkelijk door het document kan navigeren.
 - Op pagina: [Verkort jaarverslag 2019 \(pdf\) \(https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2\)](https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2)

[020/Verkort+Jaarverslag+TIB+2019-2020.pdf](#))

2. Er zijn geen bladwijzers om makkelijk door het document te navigeren.
 - Op pagina: [Voortgangsbrief TIB oktober 2018 \(pdf\) \(https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/11/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF\)](https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/11/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF)

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

1. De tekst op de homepage die begint met "De Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB) is een onafhankelijke commissie die ..." valt nu onder de kop "Verkort Jaarverslag TIB 2019-2020". Zo dekt deze kop niet de lading. Dit is verwarrend voor gebruikers van schermlezers die van kop naar kop navigeren.

Dit kan worden opgelost door de `div` met class "intro" een (verborgen) kop te geven die de inhoud beschrijft. Dit zou bijvoorbeeld "Wat is de TIB" op niveau 2 kunnen zijn. Als het nieuwsbericht over het jaarverslag niet op de homepage staat, zou dit probleem ook zijn opgelost.

- Op pagina: [Homepage \(https://www.tib-ivd.nl/\)](https://www.tib-ivd.nl/)

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

1. In het document is niet aangegeven in welke taal het document is. Dit heeft onder als consequentie dat, als er een codelaag was, het niet duidelijk is in welke taal het document voorgelezen of weergegeven moet worden. Dit is bijvoorbeeld een probleem voor mensen die een screenreader gebruiken.
 - Op pagina: [Verkort jaarverslag 2019 \(pdf\) \(https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020/Verkort+Jaarverslag+TIB+2019-2020.pdf\)](https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/jaarverslagen/2020/04/16/verkort-jaarverslag-2019-2020/Verkort+Jaarverslag+TIB+2019-2020.pdf)
2. Er is niet aangegeven in welke taal het document is (Nederlands).
 - Op pagina: [Voortgangsbrief TIB oktober 2018 \(pdf\) \(https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/11/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF\)](https://www.tib-ivd.nl/binaries/tib/documenten/brieven/2018/11/01/voortgangsbrief-tib-oktober-2018/Voortgangsbrief+TIB+oktober+2018.PDF)

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: 'Annuleerbaar', 'Gecontroleerd', 'Bevestigd'. De volledige tekst van dit succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#minimize-error>.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

- Geen problemen aangetroffen

4.2 In WCAG 2.1 toegevoegde criteria

Hieronder zijn de bevindingen per succescriterium van WCAG 2.1 genoteerd. De uitleg is afkomstig van Engelstalige documentatie van het W3C. Aan de Nederlandse vertaling van

WCAG 2.1 wordt momenteel nog gewerkt.

Principe 1: Perceivable

Information and user interface components must be presentable to users in ways they can perceive.

Richtlijn 1.3: Adaptable

Create content that can be presented in different ways (for example simpler layout) without losing information or structure.

Succescriterium 1.3.4: Orientation

Content does not restrict its view and operation to a single display orientation, such as portrait or landscape, unless a specific display orientation is essential.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.3.5: Identify Input Purpose

The purpose of each input field collecting information about the user can be programmatically determined when: The input field serves a purpose identified in the Input Purposes for User Interface Components section; and The content is implemented using technologies with support for identifying the expected meaning for form input data.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.4: Distinguishable

Make it easier for users to see and hear content including separating foreground from background.

Succes criterium 1.4.10: Reflow

Content can be presented without loss of information or functionality, and without requiring scrolling in two dimensions for: Vertical scrolling content at a width equivalent to 320 CSS pixels; Horizontal scrolling content at a height equivalent to 256 CSS pixels; Except for parts of the content which require two-dimensional layout for usage or meaning.

- Geen problemen aangetroffen

Succes criterium 1.4.11: Non-text Contrast

The visual presentation of the following have a contrast ratio of at least 3:1 against adjacent color(s): User Interface Components: Visual information required to identify user interface components and states, except for inactive components or where the appearance of the component is determined by the user agent and not modified by the author; Graphical Objects: Parts of graphics required to understand the content, except when a particular presentation of graphics is essential to the information being conveyed.

1. Het contrast van de blauwe focusindicator (#01689B) met de bruine achtergrond van de zoekknop (#BE5900) is onvoldoende. De contrastverhouding is 1,3:1 waar deze minimaal 3:1 zou moeten zijn.

Voor slechtzienden is het moeilijk om te zien welk element de toetsenbordfocus heeft.

Gebruik kleuren die een hogere contrastverhouding hebben. In de footer wordt een witte focusstijl gebruikt, deze heeft wel voldoende contrast met de bruine achtergrond.

- Op pagina: [Homepage \(https://www.tib-ivd.nl/\)](https://www.tib-ivd.nl/)

2. Het contrast van het witte sluitkruisje (#FFFFFF) met de lichtgrijze achtergrond

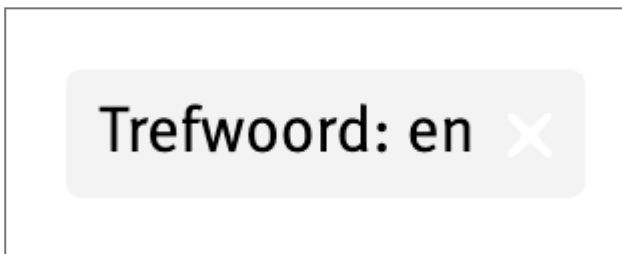
(#F3F3F3) is onvoldoende. De contrastverhouding is 1,1:1 waar deze minimaal 3:1 zou moeten zijn.

Voor slechtzienden is het moeilijk om te zien dat dit kruisje er staat, en dat deze knop gebruikt kan worden om de zoekterm te verwijderen.

Gebruik kleuren die een hogere contrastverhouding hebben.

Zie screenshot 'Contrast witte verwijderknop op lichtgrijze achtergrond'.

- Op pagina: [Zoeken \(https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=\)](https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=)

Contrast witte verwijderknop op lichtgrijze achtergrond

Success criterium 1.4.12: Text Spacing

In content implemented using markup languages that support the following text style properties, no loss of content or functionality occurs by setting all of the following and by changing no other style property: Line height (line spacing) to at least 1.5 times the font size; Spacing following paragraphs to at least 2 times the font size; Letter spacing (tracking) to at least 0.12 times the font size; Word spacing to at least 0.16 times the font size.

- Geen problemen aangetroffen

Success criterium 1.4.13: Content on Hover or Focus

Where receiving and then removing pointer hover or keyboard focus triggers additional

content to become visible and then hidden, the following are true: Dismissible: A mechanism is available to dismiss the additional content without moving pointer hover or keyboard focus, unless the additional content communicates an input error or does not obscure or replace other content; Hoverable: If pointer hover can trigger the additional content, then the pointer can be moved over the additional content without the additional content disappearing; Persistent: The additional content remains visible until the hover or focus trigger is removed, the user dismisses it, or its information is no longer valid.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 2: Operable

User interface components and navigation must be operable.

Richtlijn 2.1: Keyboard Accessible

Make all functionality available from a keyboard.

Succescriterium 2.1.4: Character Key Shortcuts

If a keyboard shortcut is implemented in content using only letter (including upper- and lower-case letters), punctuation, number, or symbol characters, then at least one of the following is true: Turn off: A mechanism is available to turn the shortcut off; Remap: A mechanism is available to remap the shortcut to use one or more non-printable keyboard characters (e.g. Ctrl, Alt, etc); Active only on focus: The keyboard shortcut for a user interface component is only active when that component has focus.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.5: Input Modalities

Make it easier for users to operate functionality through various inputs beyond keyboard.

Succes criterium 2.5.1: Pointer Gestures

All functionality that uses multipoint or path-based gestures for operation can be operated with a single pointer without a path-based gesture, unless a multipoint or path-based gesture is essential.

- Geen problemen aangetroffen

Succes criterium 2.5.2: Pointer Cancellation

For functionality that can be operated using a single pointer, at least one of the following is true: No Down-Event: The down-event of the pointer is not used to execute any part of the function; Abort or Undo: Completion of the function is on the up-event, and a mechanism is available to abort the function before completion or to undo the function after completion; Up Reversal: The up-event reverses any outcome of the preceding down-event; Essential: Completing the function on the down-event is essential.

- Geen problemen aangetroffen

Succes criterium 2.5.3: Label in Name

For user interface components with labels that include text or images of text, the name contains the text that is presented visually.

- Geen problemen aangetroffen

Succes criterium 2.5.4: Motion Actuation

Functionality that can be operated by device motion or user motion can also be operated by user interface components and responding to the motion can be disabled to prevent accidental actuation, except when: Supported Interface: The motion is used to operate functionality through an accessibility supported interface; Essential: The motion is essential for the function and doing so would invalidate the activity.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 4: Robust

Content must be robust enough that it can be interpreted reliably by a wide variety of user agents, including assistive technologies.

Richtlijn 4.1: Compatible

Maximize compatibility with current and future user agents, including assistive technologies.

Succescriterium 4.1.3: Status Messages

In content implemented using markup languages, status messages can be programmatically determined through role or properties such that they can be presented to the user by assistive technologies without receiving focus.

- Geen problemen aangetroffen

5 Overige adviezen en opmerkingen

Tijdens het onderzoek zijn 2 bevindingen gedaan die geen reden zijn tot afkeuring van een succescriterium, maar wel de toegankelijkheid en bruikbaarheid kunnen verbeteren.

1. De pagina's hebben nu als taalcode nl-NL. Dit is technisch correct, maar kan in veel gevallen een Nederlandstalige stem met Nederlands accent forceren. Dit kan irritant zijn voor gebruikers die bijvoorbeeld een Vlaamse stem prefereren.

Overweeg de taalcode te veranderen in nl.

- Zie ook succescriterium 3.1.1

2. Het veld "Trefwoorden" onder filters heeft een ongeldig `aria-describedby`-attribuut. Dit attribuut verwijst naar "trefwoord", maar er is geen element met het ID trefwoord op de pagina.

Zorg ervoor dat attributen als `aria-describedby` en `aria-labelledby` altijd naar geldige IDs verwijzen die op de pagina voorkomen.

- Op pagina: [Zoeken \(https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=\)](https://www.tib-ivd.nl/zoeken?trefwoord=tib&search-submit=)
- Zie ook succescriterium 4.1.1

6 Screenshots

In dit hoofdstuk staan screenshots die tijdens het onderzoek zijn gemaakt, maar die niet bij een specifiek succescriterium horen.

7 Organisatie

Dit onderzoek is in opdracht van Ministerie van Algemene Zaken uitgevoerd door Firm Ground.

7.1 Over Firm Ground

Firm Ground helpt organisaties met het krijgen van grip op de kwaliteit van online dienstverlening en informatie. Denk aan gebruiksvriendelijkheid, toegankelijkheid en bouwkwaliteit. Firm Ground helpt organisaties met het opbouwen van kennis, het verzamelen van feiten voor goede beslissingen, het professionaliseren van online teams en het aanpassen van de organisatie om digitaal goed te regelen.